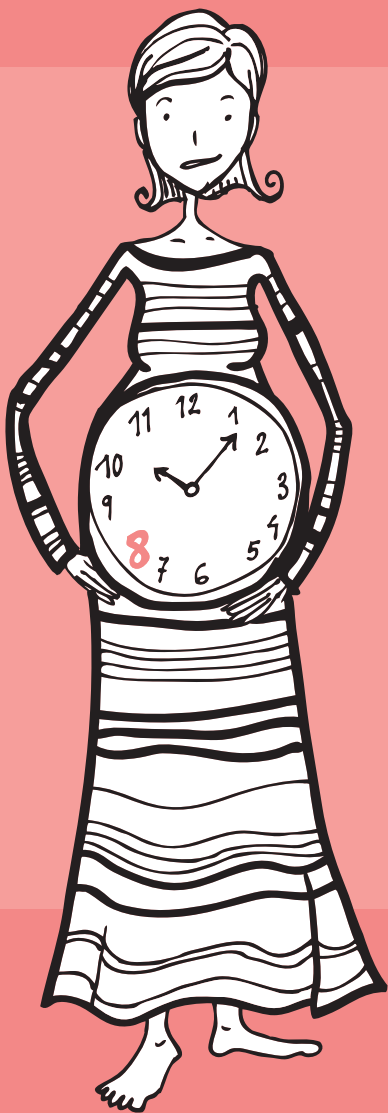

Del passat al futur de les Dones

8 de març

Dia Internacional de les Dones Treballadores

La Conferència Internacional de Dones Socialistes , reunida a Copenhaguen (Dinamarca) en 1910, va proclamar el Dia Internacional de la Dona Treballadora , una jornada de reivindicació i defensa dels drets de les dones, també anomenada simplement Dia Internacional de la Dona . Es celebra el dia 8 de març i està reconegut per les Nacions Unides. En aquest dia es commemora la lluita de les dones pel seu desenvolupament total com a persones i per la seva participació en la societat en condicions d'igualtat amb els homes.

Antecedents

La història més estesa sobre la commemoració del 8 de març fa referència als fets que van succeir l'any 1908 en aquesta mateixa data, quan van morir calcinades 146 treballadores de la fàbrica tèxtil Cotton de Nova York en un incendi provocat per les bombes incendiàries que els van llançar davant la seva negativa a abandonar el tancament que elles protagonitzaven com a protesta pels baixos salaris i les indignes condicions de treball que patien.

També es reconeix com a antecedent les manifestacions protagonitzades per obreres tèxtils a partir de novembre de 1908, també a Nova York, per denunciar igualment uns salaris i unes condicions de treball inacceptables, raó per la qual van ser tractades brutalment per la policia i arrestades, van patir fam, moltes van ser acomiadades, però van aconseguir les peticions reclamades. El 8 de març de 1909 es va convocar una nova manifestació exigint millores de condicions per a les dones emigrades, l'abolició de l'explotació infantil i el dret de les dones a votar.

Al marge dels orígens reals de l'elecció del 8 de març com a data rellevant en la reivindicació dels drets de les dones, és ja una jornada consolidada dedicada a la reflexió sobre les condicions vitals i laborals de les dones arreu del món.

28 de maig

Dia Internacional d'Acció per la Salut de les Dones

Aquesta commemoració es va instituir en 1988 amb motiu d'una reunió, a la ciutat de Costa Rica, de la Xarxa Mundial de Dones pels Drets Reproductius (RMMDR). La preocupació sobre la salut de les dones i, especialment, per la seva capacitat per a decidir sobre la seva maternitat és més recent que la lluita per les condicions laborals i pel dret al sufragi.

La Convenció sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona, CEDAW, va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides en 1979, tot constituint-se des de llavors en el tractat més ampli i integral de drets humans de les dones, que reconeix el dret a la salut com un dret humà i també el dret de les dones a decidir lliurement el nombre de fills o filles que volen tenir, quan tenir-los o no tenir-los, i a disposar de la informació i dels mitjans per a poder exercir aquests drets.

No obstant, quinze anys després, el 1994, a la Conferència sobre Població i Desenvolupament de Nacions Unides, que va tenir lloc a El Caire (Egipte), el moviment internacional de salut de les dones va haver de tornar a exigir que es reconeguessin els drets reproductius com a drets humans. El Programa d'Acció, anomenat també Consens de El Caire, que va ser aprovat per 179 països, va incloure el compromís d'adoptar polítiques pel seu compliment en els estats signants.

La celebració del 28 de maig pretén mobilitzar la població femenina, les i els joves i qualsevol altre moviment social preocupat pel deteriorament de la situació de la salut de les dones arreu i per la vetlla del compliment dels compromisos polítics internacionals en relació als drets reproductius.

Antecedents

Data emblemàtica, indubtablement, perquè va ser el 28 de maig de 1984 quan 70 activistes d'Amèrica Llatina i el Carib es van reunir a Tenza (Colòmbia) per a participar en la I Reunió Regional Dona i Salut on, a més, van acordar crear la Xarxa de Salut de les Dones d'Amèrica Llatina i el Carib.

Al finalitzar la V Trobada d'aquesta xarxa llatinoamericana, la Xarxa Mundial de Dones pels Drets Reproductius va convocar una jornada de treball on un nombrós grup d'activistes d'Amèrica Llatina, Àsia, Àfrica, Europa i Estats Units va reprendre una idea de la Xarxa de Salut i va acordar crear el Dia d'Acció Internacional per la Salut de la Dona, i vertebrar la seva agenda política en la defensa de la salut de les dones com a part dels drets humans –especialment, els seus drets sexuals i reproductius–, així com en la promoció de l'exercici ciutadà en salut, entès com la capacitat de les persones –en aquest cas, les dones– d'apropiar-se dels drets que les assisteixen en aquest àmbit, de reclamar-los i d'exigir-los.

15 d'octubre

Dia Internacional de les Dones en el món Rural

El Dia Internacional de la Dona Rural es va crear amb la finalitat de visibilitzar la contribució de les dones al desenvolupament rural reconeixent la rellevància del seu paper en les activitats agràries, el comerç, la petita empresa, així com la importància del seu treball en l'àmbit familiar. Al novembre del 2007 l'Assemblea General de les Nacions Unides va declarar l'oficialitat d'aquesta celebració.

Antecedents

El 1995, en la IV Conferència Mundial sobre la Dona , organitzada per l'ONU a Beijing (Xina), es va instaurar el 15 d'octubre com el Dia Internacional de la Dona Rural. Tenint en compte el rol clau de les dones en la producció d'aliments, es va decidir fixar la data un dia abans del Dia Mundial de l'Alimentació , denunciant també que les dones que viuen al camp són les últimes que tenen accés als recursos, a la capacitació i als préstecs financers per a produir aliments.

A Espanya, l'àmbit rural conté a un terç de la població i afecta al 90% del territori espanyol. Històricament, reconegudes o no, les dones vénen realitzant una notable aportació al manteniment i desenvolupament del sector. Més de 6 milions de dones rurals a Espanya segueixen sofrint la doble discriminació de ser dona i de viure en un medi, com el rural, on es manifesten algunes dificultats afegides.

L'objectiu principal de festejar aquest dia és visibilitzar la importància que mereix l'aportació econòmica, social i cultural que fan les dones en àrees rurals d'arreu i la seva decisiva contribució a la seguretat alimentària especialment a través de la seva tradicional preocupació pel desenvolupament sostenible i la seva intervenció en pràctiques ecològiques.

25 de novembre

Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones

El 1999, l'Assemblea General de les Nacions Unides va designar el 25 de novembre com el Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona. Aquesta organització mundial va convidar governs, organitzacions internacionals i ONGs a portar a terme activitats dirigides a sensibilitzar l'opinió pública respecte al problema de la violència vers les dones, que són víctimes en l'entorn familiar (genocidi femení, ablació, mal tracte conjugal i infantil), en l'entorn laboral (assetjament sexual, esclavitud, explotació), en l'entorn social (rapte, tràfic de dones, prostitució infantil), en els conflictes bèl·lics (violacions sistemàtiques i organitzades)...

Antecedents

El 1981, durant la Primera Trobada Feminista Llatinoamericana i del Carib, realitzada a Bogotà (Colòmbia), es va decidir establir el Dia Internacional per la No Violència contra les Dones i celebrar-lo el 25 de novembre com a commemoració del brutal assassinat a cops de bastó, el 25 de novembre de 1960, de les tres germanes Mirabal (Patria, Minerva i María Teresa), activistes polítiques de la República Dominicana, per ordre del dictador dominicà Rafael Trujillo.

La necessitat d'una jornada mundial de reflexió, sensibilització i d'activisme social i polític per prevenir i eliminar la violència vers les dones s'ha mantingut amb força davant l'evidència que els Estats, les institucions i la societat en general han d'intervenir contundentment per eradicar aquesta xacra social.

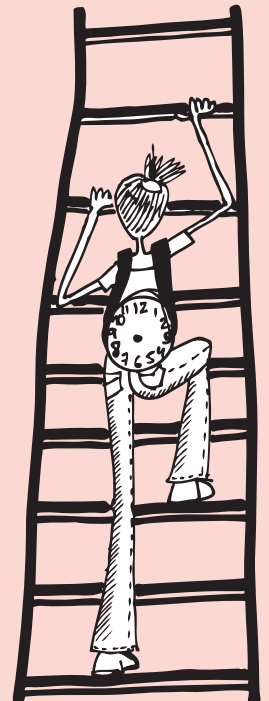
El 1993 l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la Declaració sobre l'eliminació de la violència contra la dona, on s'explicitaven els drets que s'han d'aplicar per assegurar l'eliminació de totes les formes de violència contra les dones i es reconeixia el necessari compromís dels Estats i de la comunitat internacional en aquesta lluita en defensa de les dones. En aquesta Declaració es va definir la violència contra la dona com tot acte de violència basat en el gènere que té com resultat possible o real un dany físic, sexual o

psicològic, incloses les amenaces, la coerció o la prohibició arbitrària de la llibertat, ja sigui que es doni en la via pública o en la via privada.

Dos anys després, el 1995, la IV Conferència Mundial sobre la Dona (Beijing, Xina) va incloure a l'anomenada plataforma d'acció la recomanació d'adoptar mesures integrades dirigides a eliminar la violència vers la dona.

A l'octubre de 2006 l'Assemblea General va discutir el document Posar fi a la violència contra les dones. De la paraula a l'acció, presentat pel Secretari General a propòsit de l'exhaustiu estudi que la pròpia ONU acabava de fer sobre totes les formes de violència vers les dones arreu del món. Aquest document recomana accions que els governs haurien de portar a terme per acabar amb la impunitat existent entorn a aquesta conculcació universal dels drets de les dones i per tractar les seves causes (la desigualtat històrica i la discriminació generalitzada de la població femenina), així com recomana investigar, jutjar i castigar als seus agressors.

El Centre Dolors Piera d'Igualtat d'Oportunitats i Promoció de les Dones, creat al 2006 amb el suport del SIED (Seminari Interdisciplinari d'Estudis de la Dona), treballa per què s'introdueixi la perspectiva de gènere i el principi de transversalitat (mainstreaming) en la docència, en la recerca i en la gestió, per visualitzar la realitat femenina i les aportacions de les dones al desenvolupament de la cultura i de la ciència i a l'evolució social i per millorar la situació de les dones a la nostra societat.

Universitat de Lleida

Centre Dolors Piera
d'Igualtat d'Oportunitats
i Promoció de les Dones

Aulari, despatx 0.33 (Edifici Polivalent)
Campus de Cappont
Avda. Jaume II, 71 25001 Lleida
Tel. 973 70 33 96 · Fax 973 70 33 96
centredolorspiera@cdp.udl.cat

<http://www.udl.cat/serveis/centredolorspiera.html>

<http://www.cdp.udl.cat>